

TRIBUNA

Fitosanitaris (II)

SANTIAGO PLANAS DE MARTÍ
ENGINYER AGRÒNOM
AGROTECNIO CERCA CENTER - UDL

SEGUEIXO EL fil de l'article publicat a SEGRE l'11 de juliol per analitzar la situació a Catalunya, pocs dies després que el DACC hagi fet públic un succint pla sobre fitosanitaris. Més que un pla és un recordatori de les obligacions vigents a la UE des del 2009 i, incomprendiblement, ignora l'estratègia europea "del camp a la taula", destinada a reduir el consum de fitosanitaris en un 50%. Cap menció tampoc a la contaminació que aquest estiu ha afectat l'aigua potable a les Garrigues i el Segrià i els veïns de Llívia que viuen a la vora de cultius tractats.

Tenim una gran dependència de la indústria química (també en salut humana i veterinària). Els agricultors han de fer front als costos creixents dels fitosanitaris (els preus no estan regulats) i a la derogació de substàncies considerades de risc. Quan l'Agència Europea de Seguretat Alimentària proposa restringir l'ús d'una substància per la seva perillositat, les organitzacions agràries preconciben grans problemes sanitaris i econòmics. Aquest és el cas del captan, un fungicida clàssic de cost raonable, que molt probablement deixarà d'utilitzar-se en fructicultura i altres cultius exteriors.

Som molt competitiu en producció de fruita, vinya i horta, cultius anomenats menors, però la indústria química hi té un interès relatiu i prioritza els grans cultius que consti-

tueixen la base de l'alimentació mundial.

Els productors europeus i els de tercers països també han de assumir les normes de les grans cadenes de distribució pel que fa al residu màxim de fitosanitaris. Els nivells de tolerància són molt inferiors als de la legalitat vigent. Els controls són executats, partida a partida, per entitats de certificació i laboratoris dotats dels millors equips d'anàlisi químic.

Els nostres productors gestionen doncs les plagues amb moltes dificultats, especialment les d'aparició més recent. Calen per tant accions decidides i innovadores, més que declaracions de bones intencions. Els serveis tècnics avançats són claus. Per això s'hauria d'accelerar el hub sanitari ubicat al Campus Agroalimentari de Lleida i conjuntar actuacions

del Servei de Sanitat Vegetal i l'IRTA. També seria beneficiosa la implicació de la UdL, on destaca el Grup de Malherbolgia per les seves aportacions a escala productiva. És factible una unitat mixta UdL-IRTA dedicada a la sanitat vegetal, similar a les existents als països avançats, o prevaldran els compartiments estancs que tant ens empeteixen? Tenim un excel·lent exemple a imitar, el CRESA (UAB-IRTA), tot un referent en sanitat animal.

Els especialistes en sanitat vegetal constitueixen l'altre vector de canvi. Són excel·lents professionals que assessoren les empreses i el seu *know-how* beneficia el conjunt del

sector. El model de les ADV, concebudes fa quatre dècades, ha d'evolucionar. El programa FruitNet, liderat per l'IRTA, és possiblement un bon punt de partida.

Finalment, sobre la prevenció dels riscos associats a l'ús dels fitosanitaris, el Govern hauria d'escurçar la distància que ens allunya dels països europeus. És urgent, per exemple, que les dosis dels tractaments s'ajustin a les necessitats estrictes de control, desterrant la tendència a dosificar en excés. També prevenir la deriva, obligant a utilitzar broquets de reducció de deriva com s'ha fet a Alemanya, França i Holanda i fixant zones

no tractades a les proximitats d'espais urbans, vies de circulació, aigües superficials i espais vulnerables.

Finalment, el control previ a la venda dels equips de tractaments fitosanitaris. Catalunya va ser pionera en aquest àmbit, però decisions de volada curta van avortar l'actuació. Avui, contravenint les obligacions legals, es comercialitzen equips que no garanteixen la seguretat de les persones i el medi ambient.

Dedicaré un darrer article a les conseqüències de la implantació de l'estratègia europea "del camp a la taula" i el futur reglament sobre sostenibilitat dels fitosanitaris.

És factible una unitat mixta UdL-IRTA dedicada a la sanitat vegetal. Un excel·lent exemple i un referent a imitar és el CRESA (UAB-IRTA)

CRÒNICA POLÍTICA

'Bàlsam Isabel II' per a la tensió mundial

MANUEL CAMPO VIDAL
PERIODISTA

COM UN eficaç bàlsam relaxant que per uns dies ha narcotitzat les tensions polítiques i socials, tant nacionals com internacionals... Així ha resultat l'efecte de la riuada informativa arran de la sorprenent mort de la reina Isabel II d'Anglaterra, reina del desaparegut imperi britànic, reina del món, com han proclamat titulars de premsa a tots els països.

Comentaristes polítics, econòmics i fins i tot esportius han envaït el camp de la denominada premsa rosa, o l'exquisida crònica social d'elit, per arraconar en qualsevol informatiu o programa magazín notícies de qualsevol altre àmbit. Només van

sobreviure les imprescindibles, com els greus accidents, el temps, algun esclat del conflicte d'Ucraïna i escaramusses de la guerra mundial de l'energia que està començant.

La resta de notícies habituals es va arxivar i el món va descansar. Al Regne Unit es van suspendre vagues, manifestacions i partits de futbol. Als Estats Units van agrair una aturada en les hostilitats entre Biden i Trump. A Itàlia es va enfosquir la campanya electoral que pot portar la líder ultradretana Giorgia Meloni a presidir el govern.

A Espanya es van apagar els focus de l'incendi parlamentari entre Pedro Sánchez i el líder de l'oposició Núñez

Feijóo, que continuava dominant la crònica diària. A Catalunya es va difuminar l'avorrida pugna dins de l'independentisme per veure qui lidera de veritat l'autogovern a la Generalitat. I així successivament en tots els racons d'Europa, Amèrica, Austràlia i a les antigues colònies britàniques a Àfrica.

Setanta anys de regnat, presidir la caiguda d'un imperi i la fallida d'una família amb drames inclosos com la mort per accident de Lady Diana, princesa de Gal·les, van forjar una imatge inexpugnable de la monarca realçada a la sèrie *The Crown* i en tantes altres ficcions i documentals. Això explica també aquesta eclòsia mediàtica.

Però la sèrie televisiva continua en directe en moltes cadenes perquè el mil·límetrat protocol funerari, executat amb la màxima esplendor,

genera fascinació en les audiències. Noranta-sis canonades, com la seua edat, es van disparar a mig món.

Assistim a la inqüestionable hagiografia d'un personatge que va rebre només hores abans de la seua mort la nova primera ministra britànica Liz Truss i que s'havia reunit amb Winston Churchill, en la que va ser la seua primera audiència, el 1952. Ningú no qüestionava res. Indignat, l'editor Ramón Perelló ha escrit a Twitter: "Al·lucino al constatar l'amnèsia col·lectiva de tots els mitjans (i dels seus *doctes* tertulians) sobre, per exemple, l'astronòmica fortuna acumulada de l'ara veneradíssima Isabel II, o dels seus comptes offshore a les illes Caiman; i de la seua inclusió als Papers de Panamà". Així és.

El món es va permetre un respir d'uns dies. Desapare-

guts els efectes del bàlsam, recuperarem la crònica de la perillosa situació de la central nuclear de Zaporíjia, a Ucraïna, que les tropes russes mantenen sota control militar però no tècnic; recuperarem Europa el temor del "general hivern", l'arma més eficaç de Putin; tornaran les crispacions nacionals en cada país; i el flamant rei Carles III comprendrà que ha heretat un Regne Unit esquerdat. Escòcia vol la independència de Londres per no divorciar-se de la Unió Europea i els habitants de la província d'Irlanda del Nord (tant catòlics com protestants) es qüestionen sotstant del Regne Unit perquè volen ser tan europeus com els irlandesos de la resta de l'illa. Isabel II va presidir la caiguda de l'imperi britànic i el seu fill haurà d'evitar que el seu Regne deixi de dir-se Unit.